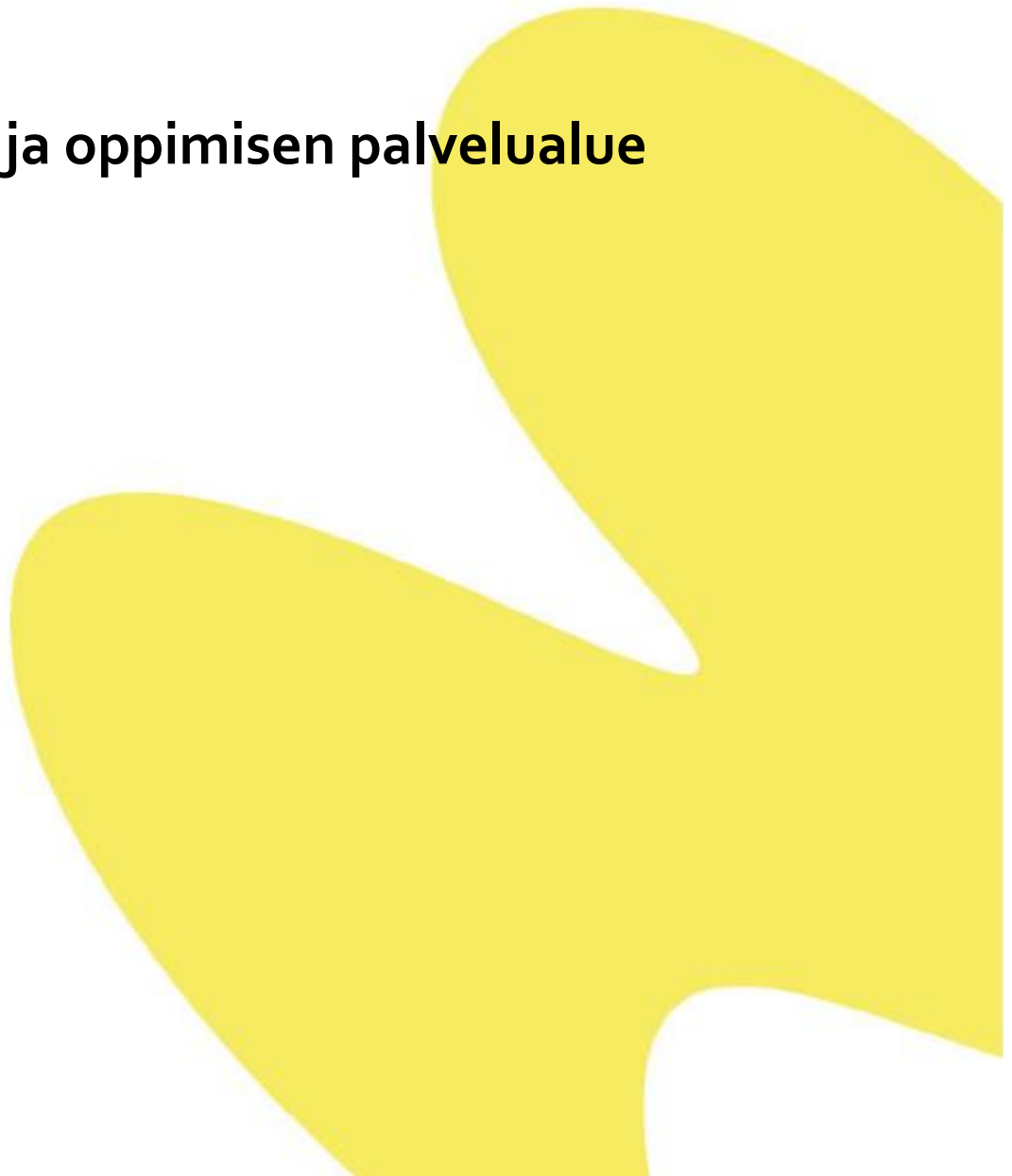

KUOPIO

Käyttösuunnitelma 2025

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Sisällys

Kasvun ja oppimisen palvelualueen käyttösuunnitelma	2
Palvelualueen tuloslaskelmat	5
Palvelualueen investoinnit	8
Talousarvion sitovuus	10
Palvelualueen henkilöstösuunnitelma.....	11
Varhaiskasvatuspalvelut	12
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	19
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut	31

Kasvun ja oppimisen palvelualueen käyttösuunnitelma

Johdanto

Talousarvion käyttösuunnitelman tarkoitus

Talousarvion käyttösuunnitelmalla tarkoitetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempaa toiminnallista ja taloudellista selvitystä tehtävistä ja määrärahoista. Käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat määrärahat ja tuloarviot vastuualueille sekä asettavat tarkennetut tavoitteet tuotettaville palveluille. Investointimäärärahat jaetaan eri hankkeille ja kohteille tarpeen mukaan.

Talousarvion käyttösuunnitelman laatimisen velvoite

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioesityksiinsä sisältyneet alustavat esitykset käyttösuunnitelmiksi. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan lautakuntien on laadittava talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat siten, että ne on hyväksytty 29.1.2025 mennessä. Kaupunginhallitus hyväksyy elinvoima- ja konsernipalvelujen, yleishallinnon ja Tilapalvelujen käyttösuunnitelmat 3.2.2025. Samassa yhteydessä annetaan lautakuntien hyväksymät käyttösuunnitelmat kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Epävarma maailmantilanne, polarisaatiokehitys, sosiaalisen median ilmiöt ja perheiden jaksaminen vaikuttavat lasten ja nuorten hyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa lasten tuen tarve on kasvanut, mikä lisää lakimuutosten ja mitoitusvaatimusten ohella järjestämiskustannuksia. Kuopion kaupungin laajan ja saaristomaisen alueen sekä epätasaisen väestöjakauman vuoksi palvelutarpeen kysyntä on alueellisesti epätasaista. Työvoiman saanti kaupungin reuna-alueilla on heikkoa. Kelpoisen henkilöstön saatavuus koko kaupungin alueella on myös heikentynyt. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajista ja sosionomeista on pulaa.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään vaikuttaa edelleen jatkuva syntyvyyden lasku, jota tasoittaa positiivinen muuttoliike. Asiaksmaksujen aleneminen myös nostaa osallistumisastetta. Perhevapaaudistuksen seurauksena yhä pienempiä lapsia tulee varhaiskasvatuspalveluiden piiriin. Siten lapsimäärä varhaiskasvatuspalveluissa tulee todennäköisesti pysymään nykyisellä tasollaan tai jopa kasvamaan. Vaikka lasten määrä pysyy kaupunkitasoisesti korkeana, on alueellisia eroja paljon.

Kirstyvän taloustilanteen takia varhaiskasvatuspalvelujen toiminnassa, työjärjestelyissä ja rakenteissa tehdään tarvittavia muutoksia. Varhaiskasvatuksen käyttöastetta ja henkilöstön työssäolopäiviä pyritään nostamaan erillisten toimenpiteiden avulla.

Perusopetuksen oppilaiden ja nuorten kokonaismäärän ennakoidaan edelleen vähenevän, mutta alueiden väliset erot ovat suuret. Vähentäminen on voimakkainta Nilsian ja Juankosken alueilla. Muilla alueilla lasten ja nuorten määrä pysyy melko tasaisena tai vähenee. Pientä kasvua odotetaan eteläisellä maaseutualueella ja keskeisellä kaupunkialueella.

Palveluverkoston ja resurssin tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen ja uudenlaisen palvelu- ja toimintakulttuurin kehittäminen sekä alueiden tarpeet.

Oppivelvollisuuden laajenemisen ja maksuttoman toisen asteen kustannukset ovat vakiintuneet korkeimmalle tasolle, kun kaikki lukiolaiset ovat maksuttomuuden piirissä. Lukiokoulutuksessa toteutetaan erilaisia tukimuotoja opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi pääasiassa hankevaroin. Tehostuneen valvonnan yhteydessä on löytynyt lisää koulua käymättömiä oppivelvollisia, joita varten on kehitetty vahvaa tukea tarjoavaa TUVA-koulutusta.

Yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on edistynyt: sopimus hyvinvointialueen kanssa mahdollistaa opiskeluhuollon henkilöstölle laajemmat Wilma-oikeudet ja hyvinvointialue vuokraa vammaisten lasten loma-ajan hoitoon Kuopion kaupungin henkilöstöä ja tiloja. Yhteistyöfoorumeita on tarpeen vielä kehittää.

Perusopetuksen tuntijakoa, opetussuunnitelmaa, oppimisen tuen lainsäädäntöä sekä vammaispalvelulakia uudistetaan. Ne edellyttävät oppimisen tuen kokonaisuuden tarkastelua ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman uudistamista vuoden 2025 aikana.

Nuorten vapaa-ajan digitalisoituminen vaatii nuorisopalveluilta työn kehittämistä ja suuntaamista digitaalisten nuorisopalveluiden kehittämiseen enenevässä määrin. Nuorisopalvelujen työskentelymuotoja tarkastellaan erityisesti niillä alueilla, joissa nuorten tavoittaminen ja kohtaaminen on haastavampaa. Nuorisopalvelujen toimintaohjelmaa päivitetään ja tehostetun nuorisotyön malli on otettu käyttöön.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Osaava tulevaisuus -pilottihankkeessa rakennetaan vuosien 2024 - 2026 aikana yhdessä Pohjois-Savon kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa koulu- ja aluetason oppiva organisaatiota. Mukana on 15 kuntaa, yli 80 peruskoulua ja yli 1700 opettajaa. Hankkeessa tuetaan koulukohtaisten kehittäjäopettajien, kiertävien alueellisten pedagogisten mentoreiden ja räätälöidyn täydennyskoulutuksen avulla perusopetuksen opetushenkilöstön osaamisen kehittymistä. Kehittymisestä kerätään koulu- ja kuntatason arviointitietoa, jonka pohjalta luodaan valtakunnallinen osaamisen kehittämisen yhteistyömalli muiden kuntien, verkostojen ja yliopistojen käyttöön.

Eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavia lapsia ja nuoria on edelleen tavallista enemmän. Maahanmuuttajille annetaan kohdennettuja palveluja ja tukea. Kuopiossa toimii maahanmuuttoviraston 21-paikkainen alaikäisyksikkö. Kotikansainvälisyyden lisäksi toteutetaan erilaisia kansainvälisyshankkeita ja kehitetään yhteistyötoimintoja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä vähenee haja-asutusalueilla ja joillakin kaupunkialueilla, joilla lapsi- ja oppilasmäärät ovat pieniä. Tällä on vaikutuksia laadukkaan kasvatus- ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseen, kustannuksiin ja haasteisiin saada osaavaa henkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksessa opettajien ja sosionomien rekrytointi on haasteellista koko kaupungin alueella. Varhaiskasvatuksessa henkilöstörakennetta koskeva muutos tulee voimaan 1.1.2030 alkaen, jolloin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kyseisestä kahdesta kolmasosasta vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Lakimuutos huomioidaan jatkossa rekrytointiprosesseissa. Samalla lisätään yhteistyötä alan korkeakoulujen kanssa erilaisten koulutuspolkujen rakentamiseksi varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tutkintoihin.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkostoa, sen laajuutta ja palvelevuutta tarkastellaan jatkuvana prosessina eri palvelutoimintojen näkökulmat ja alueiden kehitys huomioiden. Kasvun ja oppimisen palvelut osallistuvat aktiivisesti dynaamisen ja ajantasaisen palveluverkostotyön kehittämiseen. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi.

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma on uudistettu varhaiskasvatuksen, opetuksen ja nuorisopalvelujen yhteiseksi toimintaa ohjaavaksi asiakirjaksi. Ohjelmaa toteutetaan lukuvuosittain priorisoitujen toimenpiteiden avulla.

Yhtenä päätoimenpiteistä on varmistaa jokaisen lapsen ja nuoren pääsy omaan parhaaseensa. Varhaisen tuen kysyntä kasvaa kaikissa lasten ja nuorten palveluissa. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tiivistetään ja kehitetään varhaisen tuen palvelujen kehittämiseksi. Tavoitteena on kehittää toimintamalleja, joissa jatkuvaan kysynnän kasvuun pystytään vastaamaan varhaisessa vaiheessa. Lasten ja nuorten palveluissa on käytössä mm. Yhdessä aika -toimintamalli (Perhekeskus), jota kehitetään edelleen yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Perusopetuksen yhteisiä kehittämiskohteita ovat oppilaiden osallisuuden kehittäminen sekä kiusaamisen ja väkivallan ehkäiseminen. Lisäksi kouluilla tulee olla koulukohtaisia kehittämiskohteita, jotka nousevat koulun arviointien tuloksista. Kaikilla kouluilla on vastuuhenkilöt, jotka varmistavat, että oppilaiden tunne- ja turvataitoja edistetään tunne- ja turvataitokalenterin mukaisesti. Lukiokoulutuksen yhteinen kehittämiskohde on opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen.

Toimintaympäristön voimakas muuttuminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä. Osaava tulevaisuus - hankkeessa etsitään moderneja ratkaisuja opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseen yhteistyössä pohjoissavolaisten kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa. Tämänhetkisessä tilanteessa hankkeiden avulla tehtävää kehitystyötä vähennetään.

Toiminnan laadun seuraamiseksi ja parantamiseksi toistuvaa asiakaskyselyä kehitetään eri palveluissa.

Kuopion lukiokoulutuksen saavutettavuutta kehitetään digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin. Lukio-opiskelijan yrittäjä- ja työelämävalmiuksia syvennetään eri oppiaineissa osana opintojaksoja ja opiskelujen ohjausta sekä muissa lukion toiminnoissa kehittämällä erityisesti monipuolisia lukion ja työelämän sekä lukion, yritysten ja kolmannen sektorin välisiä yhteistyömuotoja. Kevätlukukaudella 2025 toteutetaan TYKO-viikko, jolloin lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa korkeakouluopintoja ja toteuttaa työelämään tutustumisen joko työpaikalla tai hybriditoteutuksena.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin kasvatusta, oppimista ja opetusta edistäviin verkostoihin. Integroidutaan aikaisempaa paremmin paikalliseen lähiyhteisöön. Innovaatioita ja uuden kehittämistä edistetään kokeilukulttuurilla.

Sinikellon päiväkodin uudisrakennus otettiin käyttöön loppuvuodesta 2024. Rakenteilla ovat Jynkän ja Pyörön päiväkodit ja niiden arvioitu valmistuminen on vuonna 2025. Pirtin koulun (0–6) rakentaminen on meneillään ja koulu valmistuu syksyllä 2026. Koulun (7-9) rakentaminen alkaa Mölymäelle vuonna 2025 ja on valmis syksyllä 2027. Pyörön ja Jynkän päiväkodit ovat toteutusvaiheessa. Palveluverkkoselvitys tehdään vuoden 2025 aikana. Hiltulanlahden koulun oppilaiden yläkoulupolku muuttuu valtuuston vuonna 2023 tekemän yläkouluverkkopäätöksen mukaisesti. Palveluverkkoselvityksessä tulee ottaa huomioon pienevät ja peruskorjauksen tarpeessa olevat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja nuorisopalvelujen yksiköt.

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin, ympäristöön ja yrityksiin

Kelpoisen henkilöstön saatavuusongelma sekä henkilöstön sairauspoissaolot ja sijaisten huono saatavuus haastavat laadukkaan varhaiskasvatuksen ja osittain myös opetuksen toteuttamisen. Samalla henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistuminen vaikeutuu.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkoston ja tilojen kehittämisen avulla lapsille pystytään tarjoamaan terveet, turvalliset ja pedagogisesti varustellut kasvu- ja oppimisympäristöt.

Säästöt heikentävät lasten ja nuorten palvelujen laatua sekä lasten ja nuorten saaman tuen ja kohtaamisten määrää.

Palvelualueen tuloslaskelmat

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1 000 €	2023	2024	2025	2024-2025	2024-2025
TOIMINTATULOT	14 524	12 125	13 125	1 000	8,2 %
Myyntitulot	3 350	3 161	4 502	1 341	42,4 %
Maksutulot	4 396	3 881	3 998	117	3,0 %
Tuet ja avustukset	6 335	4 644	4 166	-478	-10,3 %
Muut toimintatulot	443	439	459	20	4,6 %
Tilavuokratulot	320	331	350	19	5,7 %
Muut vuokratulot	48	39	89	50	128,2 %
Muut tulot	75	69	20	-49	-71,0 %
TOIMINTAMENOT	-256 962	-261 679	-260 199	1 479	-0,6 %
Henkilöstömenot	-140 705	-143 018	-139 681	3 336	-2,3 %
Palkat ja palkkiot	-111 537	-114 962	-112 902	2 061	-1,8 %
Henkilösivumenot					0,0 %
Eläkemenot	-24 450	-24 484	-23 416	1 068	-4,4 %
Muut henkilösivumenot	-4 718	-3 572	-3 364	208	-5,8 %
Palvelujen ostot	-48 922	-49 211	-51 412	-2 201	4,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 266	-4 485	-4 116	369	-8,2 %
Avustukset	-4 558	-4 332	-3 816	516	-11,9 %
Muut toimintamenot	-58 511	-60 634	-61 175	-541	0,9 %
Tilavuokramenot	-58 109	-60 564	-61 522	-958	1,6 %
Muut vuokramenot	-189	95	503	408	428,9 %
Muut menot	-214	-165	-155	10	-5,9 %
TOIMINTAKATE	-242 438	-249 554	-247 074	2 479	-1,0 %

Tuloslaskelmat vastuualueittain

VARHAISKASVATUSPALVELUT	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1 000 €	2023	2024	2025	2024-2025	2024-2025
TOIMINTATULOT	5 296	4 105	4 105	0	0,0 %
Myyntitulot	192	205	205	0	0,0 %
Maksutulot	3 569	3 346	3 346	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	1 526	554	554	0	0,0 %
Muut toimintatulot	9	0	0	0	0,0 %
Tilavuokratulot	6	0	0	0	0,0 %
Muut vuokratulot	2	0	0	0	0,0 %
Muut tulot	1	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-100 329	-101 506	-100 632	874	-0,9 %
Henkilöstömenot	-54 165	-54 769	-52 370	2 399	-4,4 %
Palkat ja palkkiot	-42 893	-43 965	-42 325	1 640	-3,7 %
Henkilösivumenot					0,0 %
Eläkemenot	-9 444	-9 426	-8 783	643	-6,8 %
Muut henkilösivumenot	-1 828	-1 379	-1 262	117	-8,5 %
Palvelujen ostot	-24 729	-24 638	-26 681	-2 043	8,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-584	-509	-509	0	0,0 %
Avustukset	-4 421	-4 200	-3 700	500	-11,9 %
Muut toimintamenot	-16 430	-17 390	-17 372	18	-0,1 %
Tilavuokramenot	-16 356	-17 423	-17 713	-290	1,7 %
Muut vuokramenot	-35	65	373	308	473,8 %
Muut menot	-39	-32	-32	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-95 033	-97 401	-96 527	874	-0,9 %

PERUSOPETUS- JA NUORISOPALVELUT	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1 000 €	2023	2024	2025	2024-2025	2024-2025
TOIMINTATULOT	6 595	6 675	7 675	1 000	15,0 %
Myyntitulot	2 583	2 507	4 010	1 503	60,0 %
Maksutulot	413	510	442	-68	-13,3 %
Tuet ja avustukset	3 234	3 254	2 820	-434	-13,3 %
Muut toimintatulot	365	404	403	-1	-0,2 %
Tilavuokratulot	269	298	350	52	17,4 %
Muut vuokratulot	45	39	41	2	5,1 %
Muut tulot	51	67	12	-55	-82,1 %
TOIMINTAMENOT	-130 190	-134 659	-134 651	8	0,0 %
Henkilöstömenot	-71 178	-73 155	-72 569	586	-0,8 %
Palkat ja palkkiot	-56 446	-58 851	-58 656	195	-0,3 %
Henkilösivumenot					0,0 %
Eläkemenot	-12 354	-12 486	-12 166	320	-2,6 %
Muut henkilösivumenot	-2 378	-1 818	-1 747	71	-3,9 %
Palvelujen ostot	-20 986	-22 296	-22 461	-165	0,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 175	-2 268	-2 230	38	-1,7 %
Avustukset	-104	-105	-89	16	-15,2 %
Muut toimintamenot	-35 747	-36 835	-37 303	-468	1,3 %
Tilavuokramenot	-35 551	-36 821	-37 402	-581	1,6 %
Muut vuokramenot	-124	30	135	105	348,3 %
Muut menot	-73	-44	-35	9	-20,5 %
TOIMINTAKATE	-123 595	-127 984	-126 976	1 008	-0,8 %

LUKIOPALVELUT JA TOINEN ASTE	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1 000 €	2023	2024	2025	2024-2025	2024-2025
TOIMINTATULOT	2 630	1 343	1 343	0	0,0 %
Myyntitulot	575	449	287	-162	-36,1 %
Maksutulot	414	25	210	185	740,0 %
Tuet ja avustukset	1 573	834	790	-44	-5,3 %
Muut toimintatulot	68	35	56	21	60,0 %
Tilavuokratulot	45	33	30	-3	-9,1 %
Muut vuokratulot	1	0	18	18	0,0 %
Muut tulot	23	2	8	6	300,0 %
TOIMINTAMENOT	-25 569	-24 785	-24 305	480	-1,9 %
Henkilöstömenot	-14 806	-14 609	-14 388	221	-1,5 %
Palkat ja palkkiot	-11 750	-11 757	-11 629	128	-1,1 %
Henkilösivumenot					0,0 %
Eläkemenot	-2 563	-2 489	-2 413	76	-3,1 %
Muut henkilösivumenot	-494	-363	-346	17	-4,6 %
Palvelujen ostot	-3 138	-2 243	-2 227	16	-0,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 504	-1 703	-1 375	328	-19,3 %
Avustukset	-6	0	0	0	0,0 %
Muut toimintamenot	-6 115	-6 230	-6 315	-85	1,4 %
Tilavuokramenot	-6 022	-6 142	-6 227	-85	1,4 %
Muut vuokramenot	-27	0	0	0	0,0 %
Muut menot	-66	-88	-88	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-22 938	-23 442	-22 962	480	-2,0 %

JOHDON TUKIPALVELUT	TP	TA+M	KS	Muutos €	Muutos-%
1 000 €	2023	2024	2025	2024-2025	2024-2025
TOIMINTATULOT	2	2	2	0	0,0 %
Myyntitulot	0	0	0	0	0,0 %
Maksutulot	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	2	2	2	0	0,0 %
Muut toimintatulot	0	0	0	0	0,0 %
Tilavuokratulot	0	0	0	0	0,0 %
Muut vuokratulot	0	0	0	0	0,0 %
Muut tulot	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-873	-729	-611	118	-16,1 %
Henkilöstömenot	-556	-484	-354	130	-26,8 %
Palkat ja palkkiot	-448	-390	-292	98	-25,1 %
Henkilösivumenot					0,0 %
Eläkemenot	-90	-83	-54	28	-34,2 %
Muut henkilösivumenot	-18	-11	-8	3	-29,7 %
Palvelujen ostot	-69	-34	-43	-9	26,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-5	-2	3	-60,0 %
Avustukset	-27	-27	-27	0	0,0 %
Muut toimintamenot	-219	-179	-185	-6	3,4 %
Tilavuokramenot	-180	-178	-180	-2	1,1 %
Muut vuokramenot	-3	0	-5	-5	0,0 %
Muut menot	-36	-1	0	1	-100,0 %
TOIMINTAKATE	-871	-727	-609	118	-16,2 %

Palvelualueen investoinnit

Investoinnit 1 000 €		TA+M 2024	TA2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	2025-2028	Perustelut
Tietokone- ja viestintälaitteet								
Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-1 618	-660	-555	-525	-540	-2 280	
Koneet ja kalusto								
Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-1 141	-1 095	-3 750	-3 375	-1 660	-9 880	
Kasvun ja oppimisen palvelualue								
Koulujen ja nuorisotilojen uudisrakentaminen		Koko hanke	-7 070	-21 220	-26 700	-8 300	-5 000	-61 220
Pirtin koulu	31 000	-6 570	-15 120	-9 700			-24 820	KH 10.6.2024, YTKVR toteutusvaihe.
Minna Canthin yläkoulu (Mölymäki), 10-sarjainen	31 500	-500	-6 100	-17 000	-8 000		-31 100	HS KH 27.11.2023, YTKVR neuvottelu KH 19.2.2024.
Kettulan koulu	13 000				-300	-5 000	-5 300	Rakennuslähtöinen tarve. KOP Itk 15.11.2022. Tarveselvitys aloitettu.
Päiväkotien uudisrakentaminen			-13 500	-12 700	-3 750	-3 800	-8 600	-28 850
Sinikellon päiväkotia, 10 r	9 800	-4 300						Valmistuu 12/2024.
Pyörön päiväkotia, 10 r	10 000	-4 900	-5 900				-5 900	Rakenteilla.
Jynkän päiväkotia, 6 r	6 800	-4 000	-3 200				-3 200	Rakenteilla.
Saarikellon päiväkotia, 6 r	7 400	-300	-3 600	-3 550			-7 150	KH 10.06.2024, YTKVR neuvotteluvaihe. Korvaa vanhan jo puretun Saarikellon sekä loppumassa olevat kaksi alueen yksikköä.
Hiltulanlahti 3. alueen päiväkotia, 6 r	6 800			-200	-3 300	-3 300	-6 800	Hankesuunnittelu aloitettu 9/2024. Koulun oppilasmäärä tulee kasvamaan ja lisätilaa on saatavissa siirtämällä varhaiskasvatusryhmiä uuteen päiväkotiin. Päiväkotia palvelee laajaa aluetta.
Linnanpellon päiväkotia, 10 r	10 000				-500	-5 000	-5 500	On osa keskeisen kaupunkialueen varhaiskasvatuksen tarveselvityksen päivittämistä. Lisää kapasiteettia alueelle sekä korvaa huonokuntoisen poistuvan rakennusosan
Haapaniemien uusi päiväkotia, 6 r	7 000					-300	-300	On osa keskeisen kaupunkialueen varhaiskasvatuksen tarveselvityksen päivittämistä.
Päiväkotien peruskorjauskohteet			-1 700	-3 300	-3 300		-8 300	
Rauhalahden päiväkotia, 5 r			-1 500				-1 500	Välttämättömiä korjauksia, samalla tilamuutosten ja toiminnallisuuden parantumisen myötä muuttuu viisiryhmäiseksi.
Kaarenhovin päiväkotia, 6 r	6 800		-200	-3 300	-3 300		-6 800	HS käynnissä.

KASVUN JA OPPIMISEN KONEET JA KALUSTO -INVESTOINNIT	TA 2025	Tietokone- ja viestintälaitteet (sis. av-välineet)	Koneet ja kalusto
Oppimisympäristöjen toiminnallisiin muutoksiin sekä kehittämiseen liittyvät hankinnat ja elinkaarensa saavuttaneen opetuskaluston ja -varusteiden uusiminen.	360 000		360 000
Perusopetuksen vanhentuneen AV-laittekannan uusiminen. Istekin kautta tehtynä	150 000	150 000	
Perusopetuksen oppilaslaitteiden elinkaarivaihdot	300 000	300 000	
AV-varalaitteiden hankinta, projektorit, dokumenttikamerat ja äänentoisto, kaapelointi. Oma tuotanto	100 000	100 000	
Langattoman ylioppilastutkinnon edellytysten laajentaminen (Lumit)	10 000	10 000	
Videoteknologiavarustelu (oppituntitalennus, kamerat, streaming) Lukion	15 000	15 000	
Teknisen työn konekannan uusiminen, työturvallisuuden parantaminen.	40 000		40 000
Pyörön päiväkotia, 10-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen	340 000	50 000	290 000
Jynkän päiväkotia, 6-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen	205 000	35 000	170 000
Varhaiskasvatuksen vanhentuneen kaluston uusiminen ja ergonomian parantaminen.	125 000		125 000
Nuorisotilojen kalustekannan ja laitteiston uusimiset	40 000		40 000
Työympäristöjen ergonomian parantaminen.	70 000		70 000
Yhteensä	1 755 000 €	660 000 €	1 095 000 €

Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen palvelualueen vuoden 2025 Koneet ja kalusto -investointimäärärahaa käytetään mm. oppimisympäristöjen toiminnallisiin muutoksiin ja kehittämiseen liittyviin kalustehankintoihin, varhaiskasvatuksen vanhentuneen kaluston uusimiseen ja ergonomian parantamiseen ja nuorisotilojen kalustekannan ja laitteiston uusimiseen.

Edellä mainittuihin tarpeisiin liittyviä hankintoja tehdään toimintayksiköistä tulleiden esitysten pohjalta. Yksiköistä poistuvien, käyttökelpoisten kalusteiden osalta käytetään kalustekierrätystä yksiköiden välillä.

Työympäristöjen ergonomian parantaminen jatkuu yhteistyössä Järvisuodun työterveyden työfysioterapeuttien kanssa. Teknisen työn konekannan työturvallisuus vaatii jatkuvaa päivittämistä esimerkiksi hätä-seis -kytkimien hankkimista ja asentamista työturvallisuusmääräysten mukaisesti.

Tietokone- ja viestintälaitteiden osalta pääpaino on yksiköiden AV- varustelussa sekä oppilaslaitteiden elinkaarivaihdossa.

Vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön ja varustetaan kaksi varhaiskasvatuksen uudisrakennusta; Pyörön 10-ryhmäinen ja Jynkän 6-ryhmäinen päiväkotia.

Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus

Käyttötalousossa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Lautakunnilla on oikeus tehdä omien investointihankkeidensa välisiä määrärahasiirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle tai kohteelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa. Kaikki talousarvion investointihankkeet, joiden kustannusarviot tai lopullisiksi kokonaiskustannuksiksi tarkoitetut rahoitusvaraukset nousevat enemmän kuin alle 2,5 milj. euron hankkeissa 20 % ja muissa 0,5 milj. euroa, on käsiteltävä uudelleen kaupunginhallituksessa.

Käyttötalous:

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Sitovuus

Toimintakate

Investoinnit

Kalustoinvestoinnit

Sitovuus

Toimintakulut

Kasvun ja oppimisen lautakuntaan nähden sitovuus

Käyttötalous:

Varhaiskasvatuspalvelut

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Johdon tukipalvelut

Sitovuus

Toimintakate

Toimintakate

Toimintakate

Toimintakate

Lautakunta oikeuttaa apulaiskaupunginjohtajan tekemään mahdollisia määrärahan siirtoja vastuualueiden välillä ja asiakkuusjohtajat palveluprosessien välillä ja sisällä.

Investoinnit

Kalustoinvestoinnit (apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta vastuualueille ja palveluprosesseille)

Sitovuus

Toimintakulut

Palvelualueen henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2023 htv	KS 2024 htv	Ennuste 2024 htv	Muutos KS2024/ TPE2024 htv	Muutos 2025 htv	TA 2025 htv	Eläköity- misarvio 2025 lkm
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE							
Varhaiskasvatuspalvelut	1268,0	1 155,0	1 261,0	106,0	-50,0	1 211,0	80
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1204,0	1 172,2	1 200,0	27,8	-13,0	1 187,0	70
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	191,0	173,2	186,0	12,8	-8,0	178,0	13
Johdon tukipalvelut	10,0	5,9	5,9	0,0	-1,0	4,9	1
Palvelualue yhteensä	2673,0	2 506,3	2 652,9	146,6	-72,0	2 580,9	164,0

Varhaiskasvatuksen henkilötyövuosien määrän muutos vuodelle 2025 koostuu talousarviossa esitetyistä säästötoimista: -10 HTV varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajakenteen muutos 1.8.2025 alkaen, -5 HTV varahenkilöjärjestelmän supistaminen, -6 HTV sairauspoissaolojen vähentäminen, -5 HTV Käyttöasteen tehostaminen päiväkodeissa, -4 HTV johtajuusjärjestelyistä, -4 HTV avoimen varhaiskasvatuksen supistaminen, -3 HTV yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalveluiden lakkauttaminen, -2 HTV päiväkotien aukioloaikojen supistaminen -1 HTV hallinnon kehittämistoimenpiteet.

Perusopetuksen- ja nuorisopalveluiden henkilötyövuosien määrän muutos koostuu vuoden 2025 talousarviossa esitetyistä säästötoimista: -7 HTV koulunkäynninohjaajien määrän vähentäminen, -2 HTV iltapäivätoiminnan tarkastelu, -2 HTV palveluverkkomuutokset, -2 HTV English Transition Class opetuksesta luopuminen, -1 htv liikkuva koulu toimintahanke, -1 HTV nuoriso-ohjaajan vähennys. Yhden erityisluokan perustaminen lisää +2HTV henkilöstömäärää.

Lukiopalveluiden ja toisen asteen henkilötyövuosien määrän vähentyminen talousarvion säästötoimien johdosta on: -2 HTV lukion tuntikehysleikkaus, -2 HTV sijaismäärärahojen leikkaus, -1 HTV lukio-opetuksen syventävien ja soveltavien kurssien vähentäminen, -1 HTV lukiokoulutuksen hankeyksikön (Nest) tarkastelu, -1 HTV määräaikaista työsuhteita ei jatketa ja asteittain hankehenkilöstö poistuu.

Hallinnon uudistamiseen ja toimintojen järjestelyyn liittyvä kaupunkitasoinen Haltuun-hanke on siirtänyt tukipalveluiden henkilöstöä elinkeino- ja konsernipalveluiden. Muutoksia voi vielä tulla nykyiseen henkilöstöön tai henkilötyövuosiin vuonna 2025.

Yhteistoimintaneuvottelujen päätteeksi kasvun ja oppimisen palvelualueella työtehtäviä organisoidaan uudelleen tai tehtäviä jätetään täyttämättä yhteensä -11 HTV verran.

Eläköitymisarvio perustuu siihen, että luvuissa ovat mukana 64 vuotta täyttävät ja jo täyttäneet henkilöt.

Varhaiskasvatuspalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin kasvava asukasmäärä lisää varhaiskasvatuspalveluiden tarvetta ja nostaa samalla järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstömäärän ja lisätilojen myötä. Varhaiskasvatuksen tarpeen ennustetaan kasvavan hiukan, vaikka syntyvyys laskee. Syntyvyyden laskua kompensoi kuntien välinen muuttovoitto ja maahanmuuton kasvu. Varhaiskasvatuksessa maahanmuuttajien määrä kasvaa edelleen ja heille tarjotaan palveluja inklusiivisesti. Palvelut sisältävät tarvittavat tukitoimet, kuten tulkkauksipalveluita.

Palvelutarpeen kasvu on osittain alueellista. Lähivuosina palvelujen kasvava kysyntä painottuu erityisesti eteläiselle kaupunkialueelle. Palvelutarpeen kasvuun on kuitenkin varauduttava myös muilla kaupunkialueilla, joissa asutokantaa lisätään tulevaisuudessa. Palveluverkostoa kehitetään palvelutarvekysynnän ja tilojen käytön tehostamisen ja monipuolisen käytön näkökulmista yhdessä perusopetuksen sekä hyvinvoinnin edistämisen palveluiden kanssa. Syksyllä käyttöönotetaan uudet Jynkän ja Pyörön päiväkodit. Hiltulanlahden kolmosalueen päiväkodin hankesuunnittelu on käynnistynyt. Uuden Saarikellon kuusi ryhmäisen päiväkodin rakentaminen alkaa ja Rauhalahden päiväkodin peruskorjaus tehdään vuoden 2025 aikana.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen arkea ja tavoitteena on, että yksiköissä on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Asiakastietojärjestelmän muuttuminen Efficasta Edlevoon jatkuu suunnitelman mukaisesti vuonna 2025. Muutoksen myötä järjestelmän käyttö tulee sujuvoitumaan sekä henkilöstölle että asiakkaille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Oppisen tuen uudistus esiopetuksessa toteutetaan 1.8.2025 alkaen. Esiopetussuunnitelma päivitetään kevään 2025 aikana. Samalla tiivistetään nivelvaiheen yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Varhaiskasvatuksen vuosien 2022-2025 pedagogisena painopisteenä on tunne- ja vuorovaikutustaidot, jossa toimintakauden 2024-2025 näkökulma on lasten välisessä vuorovaikutuksessa. ProVaka -toiminta jatkuu yhteensä kymmenessä yksikössä ja tavoitteena on lisätä mukana olevien yksiköiden määrää vuoden 2025 aikana.

Varhaiskasvatuksen osaaja- ja henkilöstöpula näkyy erityisesti opettajien ja sosionomien rekrytoinneissa, minkä lisäksi sijaisia on vaikea saada eri tehtäviin. Rekrytoinneissa otetaan huomioon vuonna 2030 voimaantuleva henkilöstörakennemuutos. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa on lisätty, jotta löydettäisiin monimuotoisia ratkaisuja henkilöstön täydennys- ja jatkokoulutautumiseen mm. lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen sosionomiksi ja opettajaksi.

Talouden tasapainottamisen toimenpiteet

Tasapainotustoimet, varhaiskasvatus	toimintatulot	toimintamenot
toimenpiteet yhteensä 1 000 €	0	2681
Johtajuusjärjestelyt		180
Varhaiskasvatuksen käyttöasteen tehostaminen		700
Muut varhaiskasvatuksen hallinnon kehittämistoimenpiteet		41
Yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelujen lakkauttaminen		150
Varahenkilöjärjestelmä		175
Sairauspoissaolojen vähentäminen/työssäolopäivien lisääminen		200
Päiväkotien aukioloaikojen supistaminen		80
Avoimen varhaiskasvatuksen supistaminen		146
Palveluverkkomuutokset		373
Yhteistoimintaneuvottelujen päätös		506
Varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajien rakenteen muutokset		130

Johtajuusjärjestelyissä varhaiskasvatuksen yksiköiden johtajavirkoja vähennetään yksiköiden yhdistelyjen kautta. Säästöt riippuvat palveluverkkoratkaisuista ja investointisuunnitelmasta.

Varhaiskasvatuksen käyttöasteen tehostaminen 3+1 mallilla, jossa avustajien määrä vähenee ja osaan ryhmistä palkataan neljänneksi työntekijäksi lastenhoitaja. Ryhmien käyttöasteet nousevat kertoimista luopumalla, jolloin lapsiryhmissä on enemmän lapsia.

Muut varhaiskasvatuksen hallinnon kehittämistoimenpiteet koostuvat kieli- ja kulttuurikoordinaattorien lakkautumisesta, palveluohjauksen siirtymisestä aluevastaavilta keskitetyn palveluohjauksen tiimille. Hankkeiden määrä vähenee, jonka kautta omavastuuosuudet vähenevät.

Yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalveluiden lakkauttaminen vähentää avustajien tarvetta, kun erityisopettajia on enemmän kaupungin omissa palveluissa. Henkilöstö saa enemmän tukea työhönsä ja lasten tuen tarpeisiin pystytään vastaamaan paremmin.

Varahenkilöjärjestelmästä vähennetään viisi henkilötyövuotta syksystä lähtien kaupunkialueen yksiköistä. Varahenkilöstöä keskitetään yksiköihin, joihin ei saada muuten sijaisia. Lyhytaikaisia sijaisia täytyy kuitenkin palkata tarpeen mukaan kaikkiin yksiköihin lakisääteisen mitoituksen takia.

Sairauspoissaolojen vähentäminen/ työssäolopäivien lisäämisessä yksiköiden hyvä työilmapiiri ja johtaminen voivat osaltaan vähentää sairauspoissaoloja. Flunssa yms. tautiaalloille ei voida mitään, minkä takia olisi erittäin tärkeää, että varhaiskasvatukseen osallistuttaisiin vain terveinä.

Päiväkotien aukioloaikojen supistaminen Päiväkotien aukioloaikoja tarkastellaan ja mahdollisuuksien mukaan supistetaan sekä aamusta että illasta. Aikaista aamuhoitoa ja myöhäistä iltahoitoa tarvitsevat lapset sijoitetaan jatkettun hoidon yksiköihin. Työntekijöiden työajat saadaan paremmin riittämään päiväkodin aukioloaikojen puitteissa ja sijaistarpeet todennäköisesti vähenevät erityisesti iltapäivisin. Osa lapsista voi joutua vaihtamaan päiväkotia, jos päiväkodin supistetut aukioloajat eivät riitä kattamaan varhaiskasvatustarvetta. Ääriaukioloaikojen supistuessa henkilöstöä on enemmän paikalla silloin, kun lapsiakin on eniten paikalla (päivällä).

Avoimen varhaiskasvatuksen supistaminen tapahtuu paikoissa, joissa avoimen varhaiskasvatuksen kysyntä on pienentynyt.

Palveluverkkomuutokset: Palveluverkkoselvitys on käynnissä ja valmistuu keväällä 2025

Yhteistoimintaneuvottelujen päätöksen mukaisesti varhaiskasvatuksesta vähenee kymmenen henkilötyövuotta.

Varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajarakenteen muutokset toteutetaan kehittämällä varhaiskasvatuksen johtamista ja johtamisen tukea.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskysely, jonka vastausten pohjalta kehitetään toimintaa ja palveluja.
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Osa päiväkotien saleista on vuokrattavissa ulkopuolisten käyttöön.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Varhaiskasvatuksessa tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyötääjät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Vahvistetaan henkilöstön osaamista puheeksi ottamiseen sekä asiakkaiden kohtaamiseen.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta. Provaka-toimintaa laajennetaan edelleen siten, että uusia yksiköitä liittyy toimintaan mukaan vuosittain.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Varhaiskasvatuksen pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022–2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä.
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkokoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Varhaiskasvatustoiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan toteutumista arvioidaan vuosittain käyttöönotetun sähköisen varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä (Valssin) avulla.
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.1. Kilpailukyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutoseisäysoittaukset	
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Viedään ohjelman mukaisia toimenpiteitä eteenpäin arvioiden ja kehittämällä toimintaa.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Varhaiskasvatus etsii yhteistyössä eri koulutusjärjestäjien kanssa vaihtoehtoisia malleja varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin pätevyttämiskoulutuksiin osana alan työvoima- ja osaajapulaa.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Tehdään yhteistyötä eri kaupunkien ja yhteistyötahojen sekä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista kestäväen elämäntavan mukaista kasvatusta ja toimintaa.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asiainnin kehittäminen jatkuu Edlevo -asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain. Asiakaspalautteet käsitellään ja toimintaa kehitetään myös niiden kautta.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Varhaiskasvatuksessa toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä huomioidaan lapsivaikutukset. Päätöksenteon yhteydessä laaditaan lapsivaikutusten arviointi.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät	
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoivoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksessa lisätään yhteistyötä oppilaitosten kanssa osaavan työvoiman saamiseksi. Rekrytointiprosesseissa huomioidaan työnantajakuvan vahvistaminen.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Varhaiskasvatusyksiköiden suunnittelu- ja arviointi toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Varhaiskasvatusyksiköiden johtajilla on esihenkilöiden työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa säännöllisesti työhyvinvointia tukevaa toimintaa.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työnteekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Varhaiskasvatuksessa yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätöiden tekeminen.
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestäkyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntää ja tarvetta seurataan ja palveluverkostoa kehitetään sen mukaisesti.

Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%) 	90	96	91	96	96
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%) 	91	99	99	99	99

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaista lasta kohden (€) 	11 680	13 600	7 899	12 849	13 628

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%) 	78,5	79,3	81,6	75,0	82,0

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Päivähoidon tilojen määrä (m²)	50 397	52 591	52 591	53 993	53 993
Päivähoidon tilojen määrä (m²/ lapsi)	12	12	12	13	13
Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	4 060	4 233	4 359	4 200	4 300
Yksityisessä päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	1 341	1 320	1 350	1 200	1 350
Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	225	196	188	220	170
Yksityisessä perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	39	36	43	40	40
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä	5 665	5 785	5 940	5 660	5 860
Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki Kelalle (lasten määrä)	1 335	1 165	1 035	1 300	1 000

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perusopetuksen oppilaiden ja nuorten kokonaismäärän ennakoitaan vähenevän, ja alueiden väliset erot ovat suuret. Vähentyminen on voimakkainta Nilsiän ja Juankosken alueilla. Muilla alueilla lasten ja nuorten määrä pysyy melko tasaisena tai vähenee. Pientä kasvua odotetaan eteläisellä ja keskeisellä kaupunkialueella.

Palveluverkoston ja resurssin tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen ja uudenlaisen palvelu- ja toimintakulttuurin kehittäminen sekä alueiden tarpeet.

Nuorten määrän kasvu näkyy myös nuorisopalveluissa. Myös nuorisopalveluissa kasvua on eniten eteläisellä alueella. Kasvava lasten ja nuorten määrä, sekä pandemian aiheuttama ja yhteiskunnallinen tilanne lisää nuorisopalvelujen tarvetta.

Perusopetuksen tuntijakoa, opetussuunnitelmaa, oppimisen tuen lainsäädäntöä sekä vammaispalvelulakia uudistetaan. Ne edellyttävät oppimisen tuen kokonaisuuden tarkastelua ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman uudistamista vuoden 2025 aikana.

Nuorisopalvelut toteuttavat kerho- ja välituntitoimintaa valtaosalla kouluista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Osaava tulevaisuus -pilottihankkeessa rakennetaan vuosien 2024 - 2026 aikana yhdessä Pohjois-Savon kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa koulu- ja aluetason oppivaa organisaatiota. Mukana on 15 kuntaa, yli 80 peruskoulua ja yli 1700 opettajaa. Hankkeessa tuetaan koulukohtaisten kehittäjäopettajien, kiertävien alueellisten pedagogisten mentoreiden ja räätälöidyn täydennyskoulutuksen avulla perusopetuksen opetushenkilöstön osaamisen kehittymistä. Kehittymisestä kerätään koulu- ja kuntatason arviointitietoa, jonka pohjalta luodaan valtakunnallinen osaamisen kehittämisen yhteistyömalli muiden kuntien, verkostojen ja yliopistojen käyttöön.

Nuorten yhteiskuntatakuun toteutumista ja nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Oppivelvollisuuden laajentaminen on muuttanut ohjaustoimintaa perusopetuksessa ja nuorisotyössä. Opinto-ohjauksen kehittämishankkeella ja koordinoivan opinto-ohjaajan työpanoksella kehitetään uusia käytänteitä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen. Etsivän nuorisotyön ja Ankkuritiimin havaintojen mukaan yhä nuorempien päihteiden käyttö on lisääntynyt Kuopiossa, mihin pyritään puuttumaan monitoimijaisesti.

Tavoitteena on, että digitaaliset laitteet ja sovellukset ovat luonteva oppimisen väline, jolloin kaikki saavat riittävät ja yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi huolehditaan osaamisesta ja siitä, että käytössä on riittävä laitekanta. Opetushenkilöstön digitaalisten välineiden käytön tueksi on tarjolla tukimateriaaleja digitaalikalenterin sisältöjen toteuttamiseksi ja koulujen pedagogisen tuen vahvistamiseksi. Digitaalisessa työskentelyssä huolehditaan erityisesti lasten, nuorten ja henkilöstön tietosuojasta ja tietoturvasta. Kouluja tuetaan tekoälyn ymmärtämiseen ja vaikutuksiin kouluttamalla opettajia ja tuottamalla opetukseen tukimateriaalia.

Nuorten vapaa-ajan digitalisoitumisen vuoksi nuorisopalvelut suuntaavat työtään verkossa tapahtuvaan nuorisopalveluihin aikaisempaa enemmän. Laitekantaa pyritään päivittämään resurssien mukaan. Liikkuvaa nuorisotyötä kehitetään ja sen avulla pyritään tavoittamaan myös niitä nuoria, jotka eivät käy tai joiden ei ole mahdollista käydä nuorisotiloilla. Tietoturva-vaikutusten arviointia kehittämällä pyritään saamaan käyttöön kaikki ne mahdolliset sovellukset, joiden parissa nuoret viihtyvät verkossa.

Eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavia lapsia ja nuoria on edelleen tavallista enemmän. Maahanmuuttajille annetaan kohdennettuja palveluja ja tukea. Kuopiossa toimii maahanmuuttoviraston 21-paikkainen alaikäisyksikkö. Kotikansainvälisyyden lisäksi toteutetaan erilaisia kansainvälisyshankkeita ja -yhteistyötoimintoja.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään Rajalan koulussa vuosiluokille 1 – 6 ja Hatsalan koulussa vuosiluokille 7 – 9. Lisäksi määräaikaista perusopetukseen valmistavan opetuksen luokkia on kahdeksan. Kansainvälisten opiskelijoiden määrän lisääntymisen vuoksi ensi lukuvuoden alusta alkaen on tarpeen perustaa kaksi vakinaista valmistavaa luokkaa. Lisäksi olemme kehittäneet perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten

perusopetuksen yhteistyötä perustamalla yhteisen opetusryhmän 16 - 18-vuotiaille nuorille. Ryhmän tavoitteena on, että jokainen Kuopioon muuttanut nuori pääsee opiskelemaan riippumatta maahanmuuttostatuksesta tai suomen kielen osaamisesta. Opintovuoden jälkeen nuoret voivat hakeutua toisen asteen opintoihin. Valmistavien luokkien lisäksi kehitetään inklusiivista valmistavaa opetusta oppilaan lähikouluissa erityisesti alkuopetuksessa olevien lasten osalta. Tämä mahdollistaa, että pieni lapsi pystyy kiinnittymään lähikouluunsa jo valmistavan opetuksen aikana.

Perusopetuksen koulujen kieli- ja kulttuuritietoisuutta kehitetään. Kielitietoinen pedagogiikka korostuu lakimuutoksen myötä ja ohjaa kielellisen tuen tarpeen huomioon ottamista jokaisen oppiaineen opetuksen yhteydessä. Oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä koulujen uutena tukitoimena tulee olemaan opetuskielen tukiopeus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkoston ja palvelutarpeen tarkastelu

Kevään 2025 aikana tehdään palveluverkostoeselvitys yhteistyössä lähikuntien kanssa. Tavoitteena on sopeuttaa taloutta ja valmistautua lapsimäärän vähenemiseen tulevina vuosina. Nuorisopalveluille etsitään aktiivisesti toimivampaa ja terveellisempää tilaratkaisua ruutukaava-alueelta.

Pirtin koulun (vuosiluokat 0 - 6) rakentaminen on meneillään ja koulu valmistuu syksyllä 2026. Minna Canthin koulun (vuosiluokat 7 - 9) rakentaminen Mölymäelle alkaa vuonna 2025. Koulurakennus on valmis syksyllä 2027, jolloin rakennukseen muuttaa Hatsalan koulu väistöön. Kun Hatsalan koulun uudisrakennus tehdään, Minna Canthin koulu muuttaa Mölymäelle. Tällä järjestelyllä vältetään investointi kalliisiin väistötiloihin.

Nuorisotyön ja -toiminnan lähtökohta on asuinalue. Nuorisopalvelujen organisaatiomuutoksen yhteydessä perustetut alueelliset tiimit korostavat tätä lähestymistapaa. Nuorisopalvelut tiivistävät yhteistyötä koulujen kanssa tilojen käytössä nuorten vapaa-ajalla ja osallistuvat omalla panoksellaan opetussuunnitelman toteuttamiseen. Ryhmytyksiin, erityisluokka- ja välituntitoimintaan liittyvä yhteistyö jatkuu ja laajenee. Hankkeen avulla alkuun saatettu koulunuorisotyö pyritään vakiinnuttamaan keskeiseksi työmuodoksi.

Oppilaitosyhteistyötä toisen asteen kanssa kehitetään Wörtti-hankkeen myötä. Tavoitteena on parempi kiinnittyminen opintoihin sekä moniammatillinen työskentely putoamisvaarassa olevien opiskelijoiden kanssa. Jatkossa oppilaitosnuorisotyö pyritään vakiinnuttamaan osaksi nuorisopalvelujen vakituista toimintaa.

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Hankesuunnittelujen yhteydessä kehitetään uudenlaisia ja ajanmukaisia oppimisympäristöjä ja luodaan oppimisympäristökonseptia yhdessä eri koulujen ja toimijoiden kanssa. Tällä hetkellä painopiste on yläkoulukonseptin toteuttamisessa uuden Minna Canthin koulun rakentamisen yhteydessä. Yläkoulukonseptin erityinen haaste on tiimiopettajuutta ja muuntojoustavuutta mahdollistavien luokkien suunnittelu.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen, oppijan ja opettajan arkea, ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot sekä osaaminen. Koulujen käytössä oleva laitekanta mahdollistaa opetussuunnitelman toteuttamisen.

Nuorisopalveluissa tavoitteena on myös digitaalisen median ja teknologian aktiivinen, tehokas ja turvallinen käyttö ja sen kehittäminen. Myös nuorisotyön raportointia kehitetään ja uudistetaan. Nuorisopalveluissa käytetään kuntaliiton kehittämää valtakunnallista NuoDo-raportointijärjestelmää, joka avaa paremmin työn sisältöä. Sisäistä raportointia tehostamalla saadaan kattavammin tietoa ilmiöistä eri alueilla.

Lasten, nuorten kasvamisen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki

Oppimisen tuen lainsäädäntö muuttuu 1.8.2025. Uudistuksen myötä kolmiportainen tuki lakkaa esi- ja perusopetuksessa. Kolmiportaisen tuen sijaan tuki jaetaan jatkossa ryhmämuotoiseen tukeen ja oppilaskohtaiseen tukeen. Muutoksen yhteydessä opetussuunnitelman perusteet uudistuvat ja paikallinen opetussuunnitelma tulee tarkistaa ja päivittää. Myös tuen päätöksiin liittyvä päätöksenteko uudistuu, minkä vuoksi toimintasääntöä tulee

päivittää päätöksenteon ja toimivallan osalta. Ryhmäkohtaisiin tukitoimenpiteisiin tulee varata 0,122 tuntia / oppilas minkä lisäksi tulee tarjota myös oppilaskohtaisia tukitoimia. Painopiste tuen tarjoamisessa on ryhmäkohtaisissa tukitoimissa.

Viime vuosina Kuopiossa tuen kehittämisessä painopisteenä on koulun toimintakulttuurin kehittäminen, tuen tiimien luominen jokaiseen kouluun, tiimiopettajuuden lisääminen ja opettajien minäpystyvyyden vahvistaminen koulutusten avulla. Kuopiossa on muun muassa koulutettu yli 200 opettajaa ja nuorisohjaajaa NEPSY-valmentajiksi, mikä on valtakunnallisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen suuri määrä. Yhteisöllisen opiskelu- ja turvataitojen sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämishankkeet pyrkivät vahvistamaan koulun ennaltaehkäiseviä tuen rakenteita. Aikaisemmat kehittämistoimenpiteet tukevat hyvin uuden lainsäädännön toteuttamista.

Oppilaiden poissaolojen lisääntyminen viime vuosina on onneksi kääntynyt laskuun, mihin lienee vaikuttanut 1.8.2023 normipohjaan lisätty velvollisuus tukea kouluun kiinnittymistä. Kuopion perusopetus on ottanut käyttöön poissaolojen seurantaan tehostavan Wilma Noti -järjestelmän tammikuussa 2025. Järjestelmän ennakoidaan tehostavan ja yhtenäistävän poissaoloihin puuttumista ja sitä kautta vähentävän poissaoloja.

Puistokoulun tiloissa toimii Alavan sairaalakoulun OTE- ja VOTE-luokat sekä konsultaatio, Minna Canthin koulun TEKEVÄ -jopo sekä aikuislukion hallinnoimat TUVA, SILTA-TUVA, paja-TUVA ja S2-Tuva. Puistokoulun toiminta on vakiintunutta ja sillä on ollut positiivinen vaikutus oppilaiden tuen järjestämisessä ja etenkin heikosti kouluun kiinnittyneiden nuorten tukemisessa.

Nuoret, joilla on vaara jäädä ilman koulutuspaikkaa perusopetuksen jälkeen tai jotka keskeyttävät toisen asteen opiskelun, ohjataan etsivän nuorisotyön ja muiden toimijoiden kanssa ajoissa tarvittavien tukipalvelujen piiriin. Nuorisopalvelut on aktiivisesti mukana kehittämässä Kuopion Ohjaamo-toimintaa. Ohjaamossa työskentelee kaksi nuoriso-ohjaajaa. Hankkeena alkanut Ohjaamo-toiminta vakiinnutetaan omaksi toiminnaksi. Oppivelvollisuuden jatkuminen on lisännyt yhteistyön tarvetta toisen asteen, nuorisopalveluiden ja perusopetuksen kesken nivelvaihtoiminnassa. Nuorten tukemista suunnitellaan yhä enemmän yhteistyössä.

Etsivää nuorisotyötä kehitetään painotukseltaan palveluohjauksellisempaan suuntaan. Etsivän nuorisotyön resurssija suunnataan tehokkaammin niihin kohderyhmiin, joilla on suurin palvelujen tarve.

Erytisnuorisotyön resurssija kohdennetaan runsaasti päihteitä käyttävien nuorten kanssa tehtävään työhön. Ankkuri-tiimin nuorisohjaajan, poliisin ja sosiaalityön tiivis yhteistyö koulujen kanssa jatkuu. Ankkurityön ennalta ehkäisevän työn kohteeksi pyritään ottamaan maahanmuuttajanuoret, etenkin Ukrainan sodan vuoksi tänne muuttaneet.

Arviointityön ja mittaristojen kehittäminen

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelman seurantaan liittyvät mittarit otetaan käyttöön toiminnan arvioinnissa. Nuorisopalvelujen arviointia toteutetaan osana valtakunnallista seuranta- ja arviointia. Keväällä 2025 perusopetuksessa tehdään oppimisen laatua sekä kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman tavoitteiden toteuttamista mittaava kysely kaikille oppilaille ja huoltajille. Lisäksi henkilöstölle tehdään vastaava kysely. Kyselyjen perusteella koulut tekevät kehittämissuunnitelman kullekin lukuvuodelle. Tavoitteena on koulun toimintakulttuurin kehittäminen.

Talouden tasapainotus

Tasapainotustoimet, perusopetus	toimintatulot	toimintamenot
toimenpiteet yhteensä 1 000 €	100	1791
Koulujen budjetointijärjestelmän muutos		200
English Transition Class opetuksesta luopuminen		90
Tietohallintopalveluiden ja -laitteiden hankintojen läpikäynti		380
Tarpeettomista palvelusopimuksista luopuminen		250
Taidekarusellitoiminnasta luopuminen		42
Paikallinen sopimus musiikkiluokkien orkesterien johtamisesta		15
Pakolaislasten avustajapalveluiden laskuttaminen avilta	100	
Palveluverkkomuutokset		285
Taiteen perusopetuksesta luopuminen		11
Koulujen kerhotoiminta		21
Liikkuva koulu - toimintahanke		33
Iltapäivätoiminnan tarkastelu		100
Palvelussuhteen keston määrittely tosiasialliselle työajalle		20
Opettajien kännyköistä luopuminen		15
Palveluostot Valteri-kouluilta		30
Koulunkäynninohjaajien määrän vähentäminen		160
Koulupäivän aikaiset koulukuljetukset		18
A2 -kielen ryhmäkoko		80
B2 - latinan kieli		16
Edustuskulut		25

Koulujen budjetointijärjestelmän muutos

- Toteutetaan keväällä 2025. Tavoitteena on sopeutusten lisäksi sujuvoittaa resurssilaskentaa ja tehdä resurssijaosta entistäkin tasapuolisempaa ja läpinäkyvämpää.

English Transition Class -opetuksesta luopuminen

- Opetuksesta luovuttiin syksyllä 2024

Tietohallintopalveluiden ja -laitteiden hankintojen läpikäynti

- Koulujen tukiasemia ja Windows-laitteita vähennettiin syksyllä 2024
- Laiterekisterin tarkistamisessa kouluittain löydettiin kustannussäästöjen vanhentuneiden ja ylimääräisiksi jääneiden laitteiden osalta
- Kustannussäästöä on saatu myös maksullisia pedagogisia sovelluksia karsimalla ja neuvottelemalla uudelleen IsteKin palvelusopimuksia

Tarpeettomista palvelusopimuksista luopuminen

- Palvelusopimuksia ei uusita sopimuskauden päätyttyä

Taidekarusellitoiminnasta luopuminen

- Toiminta päätettiin syksyllä 2024

Paikallinen sopimus musiikkiluokkien orkesterien johtamisesta

- Paikallisneuvottelu sopimuksen purkamisesta pidetään keväällä 2025

Pakolaislasten avustajapalveluiden laskuttaminen avilta

- Laskutusta on tehostettu ja laskutusopimusten määrä on kasvanut
- Kotikuntakorvausten laskuttaminen avilta aloitetaan

Palveluverkkomuutokset

- Palveluverkkoselvitys on käynnissä ja valmistuu keväällä 2025

Taiteen perusopetuksesta luopuminen

- Taiteen perusopetuksen avustuksista luovutaan syksyllä 2025

Koulujen kerhotoiminta

- Koulujen kerhotoiminta lakkautettiin syksyllä 2024. Harrastamisen Suomen-mallin toiminta jatkuu.

Liikkuva koulu - toimintahanke

- Hanketta ei jatkettu

Iltapäivätoiminnan tarkastelu

- Iltapäivätoiminnan toimintaperiaatteita muutettiin sopeutusvaatimusten saavuttamiseksi

Palvelussuhteen keston määrittely tosiasialliselle työajalle

- Toteuttaminen aloitettiin tammikuussa 2025

Opettajien kännyköistä luopuminen

- Toimintamallista sovitaan keväällä 2025

Palveluostot Valteri-kouluilta

- Palveluostoissa käytetään erittäin tarkkaa harkintaa ja konsultaatiossa käytetään ensisijaisesti kaupungin omia konsultoivia opettajia. Mallia on toteutettu syksystä 2024 alkaen.

Koulunkäynninohjaajien määrän vähentäminen

- Toteutetaan keväällä 2025 seuraavan lukuvuoden resurssisuunnittelun yhteydessä

Koulupäivän aikaiset koulukuljetukset

- Koulupäivien aikana toteutetaan vain välttämättömät kuljetukset

A2-kielen ryhmäkoko

- Lukuvuodesta 2025 - 2026 alkaen minimiryhmäkoko on nostettu 16 oppilaaseen lukuun ottamatta A2-englannin ryhmiä

B2-latinan kieli

- Lukuvuodesta 2025 - 2026 alkaen B2-latinaa voi opiskella 8. luokalta alkavana valinnaisena kielenä kuten muitakin B2-kieliä

Edustuskulut

- Edustuskulujen minimointi on aloitettu

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Perusopetuksessa oppilaiden osallisuutta oman opetuksensa suunnitteluun lisätään ikätason mukaisesti mm. oppilasagenttitoiminnan avulla. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun. Uusia osallistamisen muotoja kokeillaan.
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa on eri palveluja ja erilaista iltakäyttöä. Nuorisotilojen kävijämääriä seurataan, myös muualla kuin nuorisotiloilla tapahtuvia kohtaamisia tilastoidaan.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyötäjäet innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – toimintamalli jatkuu koulujen perustoimintana. Pitkät välitunnit tukevat lasten liikkumista. Nuorisopalveluissa mahdollistetaan matalan kynnyksen liikkumisen harrastaminen lapsille ja nuorille. Järjestetään liikuntapainotteisia päiväleirejä, retkiä ja tapahtumia.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu opetussuunnitelman mukaisesti osaksi opetusta. Kouluterveyskyselyssä seurataan lasten ja nuorten päihteiden käyttöä ja päihteisiin asennoitumista. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Nuorisotilat ja -toiminta ovat päihteettömiä.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Kehitetään yhteisöllisen opiskeluhoitoa mm. yhteisen vuosikellon myötä. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyssä ja tukemisessa.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään. Jokaisella koululla on käytössä tunne- ja turvataitojen kalenteri, jonka avulla varmistetaan tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja harjoittelu osana perusopetusta. Linkki: https://tunnejaturvataitokello.kuopio.fi/ Jokaisessa luokassa käytetään ryhmäytymistä edistäviä toimenpiteitä ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa. Nuorisopalveluissa erityis- sekä etsivän nuorisotyön pienryhmätoiminta ja koulunuorisotyö vastaavat yksinäisyyden tuomiin haasteisiin.
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Otetaan käyttöön opetuksen laatua mittaava asiakaskysely oppilaille ja heidän huoltajilleen.
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Harrastamisen Suomen-mallin kerhot ja muu koulujen kerhotoiminta toimii kaikilla kouluilla. Nuorisopalvelut tuottavat runsaasti vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille.

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutosmittaukset	Perusopetuksessa toteutetaan yrittäjyyskasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaat vierailevat Yrityskylässä ja NYT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali on käytössä kaikilla kouluilla.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa kehitetään ja lisätään. Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Opinto-ohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Kehitetään nivelvaiheiden opetuksen ja tuen kokonaisuutta.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Osallistutaan vain välttämättömiin verkostoihin. Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyönantajaverkoston sekä muiden tärkeimpien verkostojen toimintaan. Nuorisopalvelut osallistuvat aktiivisesti nuorisovaihtoihin. Valtakunnallisista verkostoista osallistutaan nuorisotyön johtamisen verkoston, Kunnallisen nuorisotyön yhdistyksen sekä nuorisotyön osaamiskeskusten toimintaan. Nuorisopalvelut tekevät myös aktiivista yhteistyötä nuorisotyön eri tehtäviin valmistavien oppilaitosten kanssa ja osallistuu alan tutkimustoimintaan.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Edistetään kierrätetyn materiaalin käyttöä esimerkiksi käsityön opetuksessa. Jokaisella nuorisotilalla on jätteiden lajittelumahdollisuus.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioimaan kestävä kehityksen periaatteet. Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet ovat osa kaikenikäisten lasten opetusta opetussuunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa pyritään suosimaan julkisia kulkuneuvoja siirtymässä mahdollisuuksien mukaan. Kehitetään valmiusosaamista.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä. Ylijäämäuuan myynnin edistäminen.

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kodin ja koulun välistä yhteydenpitoa hoidetaan pääasiallisesti Wilman kautta. Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa. Digikehittämistä on uudelleenorganisoidu palvelualueella Nuorisopalveluissa digitaalista työtä lisätään suuremman tavoitavuuden saavuttamiseksi.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Järjestetään oppilas- ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisesta. Käynnistetään toistuva perusopetuksen laatukysely. Nuorisopalveluissa osallistutaan valtakunnallisiin nuorisotilakyselytutkimuksiin, etsivän työn Sovari-palautte-kyselyyn sekä suunnataan kyselyjä myös toimintaan osallistumattomille nuorille.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät	
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Vähennetään määräaikaista palvelussuhteita ja osa-aikatyötä aina kun se on mahdollista muuttamalla niitä vainaisiksi. Palvelussuhteiden kesto määritellään tosiallisen työajan mukaan. Edistetään sisäistä liikkuvuutta.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kouluilla ja nuorisopalveluilla on käytössä tiimirakenteet ja niitä kehitetään ja vahvistetaan.
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikkötasolla muun muassa koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla. Nuorisotyön raportointia kehittämällä tuetaan tiedolla johtamista.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Tiimiohittajuuden lisääminen. Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarviointit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään sisäisen koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätöiden tekeminen. Nuorisopalveluissa kehittämistiimeihin osallistamalla henkilökunta pystyy suoraan vaikuttamaan työhönsä.
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen. Nuorisopalveluissa yhteiskäyttötilojen tehokas hyödyntäminen nuorisotiloja suunnitellussa.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Osallistutaan kaupungin talouden tasapainotusohjelmaan kuuluvan palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen kehittämiseen.

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	10 189	10 958	5 686	11 387	11 603
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
---------	---------	---------	-----------	--------------	--------------

Perusopetuspalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Oppilasmäärä 20.9.	10 899	11 082	11 082	11 083	10 900
Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä (%)	4,5	4,9	4,9	4,8	4,8
Opetusryhmän keskikoko 1 - 6 luokilla	17,1	17,9	17,9	17,2	17,2
Opetusryhmän keskikoko 7 - 9 luokilla	18,9	19,6	19,6	18,9	18,9
Vuosiviikkotunnit / oppilas	1,81	1,81	1,81	1,81	1,81
Tilojen määrä (m ² / oppilas)	13	13	13	14	13

Nuorisopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Nuorisopalveluiden asiakaskäynnit (kpl)	160 364	191 381	32 000	215 000	200 000
Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	340	370	294	300	500
Nuorisopalveluiden bruttokustannus (€ / asiakaskäynti)	25	24	71	20	23
Nuorisopalveluiden tilojen määrä (m ²)	9 533	9 997	8 495	7 470	7 376

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta oppivelvollisuusikäisille ja aikuisille. Kuopion lukiot ovat laadukkaita oppilaitoksia, joissa kasvetaan yhdessä avarakatseisiksi ja empaattisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Opiskelija oppii tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että hän uskoo omiin mahdollisuuksiinsa toteuttaa unelmiaan. Kuopion lukiokoulutuksen keskeisimpiä arvoja ovat laaja-alainen sivistys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja kestävä tulevaisuus. Lukioiden yhteinen arvoperusta toteutuu kaikkien lukioiden toimintakulttuurissa, kaikkien oppiaineiden opetuksessa ja koko lukiotoimen työskentelyn organisoinnissa.

Kuopiossa toimii kuusi päivälukiota ja aikuislukio. Yleislinjojen lisäksi Kuopion lukioissa toimii neljä valtakunnallisen erityisen koulutustehtävän linjaa: IB-linja eli International Baccalaureate (Kuopion Lyseon lukio), Urheilulinja (Kuopion klassillinen lukio) sekä musiikin ja tanssin linjat (Kuopion taidelukio Lumit). Lisäksi painotettuna opetuksena toimii taidelukio Lumitin ilmaisutaidon linja, Kallaveden lukion liiketoiminnan linja ja Nilsin lukion alppikoulu.

Lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrä vuonna 2024 oli 85 hakijaa enemmän kuin lukiokoulutukseen oli varattu aloituspaikkoja. Lukioiden sisään pääsyn keskiarvorajaksi muodostui 7,42. Vuoden 2024 yhteishaun aloituspaikkojen määrä oli 777. Vuoden 20205 yhteishakuun aloituspaikkamäärä tippuu 770, koska taidelukio Lumitin aloituspaikkoja vähennetään 7 opiskelijalla. Lukiopaikka turvataan edelleen yli 50 %:lle perusopetuksen päättävistä kuopiolaisista nuorista.

Kuopion lukioiden laajaa yhteistoimintaa on maaseutulukioissa kehitetty digitaalisen hybridiopetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatavuuden turvaamiseksi. Keskustan alueen lukioissa tehdään tiivistä yhteistyötä opintotarjonnan suunnittelussa. Opintotarjotintyöryhmässä sovitaan valinnaisten opintojaksojen yhteistoteutuksesta sekä yhteisistä tuntiopettajaista. Lisäksi erityisesti Keskustakampuksen lukioissa (Lumit, Lyseo ja Aikuislukio) on monta useammassa lukiossa opettavaa opettajaa. Lukioiden yhteinen virtuaalinen kurssitarjotin mahdollistaa opintojaksojen itsenäisen suorittamisen.

Lukioilla on yhteinen Lupa-paja, joka toimii Palvelualan Opiston tiloissa. Toimintaa rahoitetaan Lupaus-hankkeen rahoituksella (Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR+)) yhteistyössä VALO-valmennuksen kanssa. Lupa-paja on lukiokoulutuksen vahvimpiä tukimuotoja, jonka tavoitteina on lukio-opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja lukio-opiskelun kokonaisvaltaisen eteenpäinvieminen. Valmennuksellisenä tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tavoitteena on, että opiskelija on pajalla yhden lukiojakson verran, minkä jälkeen hän palaa omaan lukioonsa jatkamaan opintojaan.

Kuopion aikuislukion järjestää nivelvaiheen TUVA-koulutusta Puistokoulun tiloissa. TUVA-koulutuksen eli tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen yleisenä tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa opiskelunvalmiudet, joiden avulla opiskelija voi hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen ja suoriutua näistä opinnoista. TUVA-koulutuksessa on neljä linjaa 10-TUVA, Silta-TUVA, S2-TUVA ja Paja-TUVA.

Toisen asteen yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen kanssa (kaksoistutkinto) vastaa Kuopion aikuislukio. Kaksoistutkintolaisten opetus toteutetaan Savilahden kampuksella. Kaksoistutkintoon hakeutuvien määrä on kasvanut uuden toimintamallin myötä 100-120 aloittavan opiskelijan tasolle. Kuopion alueen toisen asteen oppilaitokset ja naapurikuntien lukiot muodostavat toisen asteen yhteistyöryhmän, jossa jaetaan ajankohtaisia asioita, linjataan yhteisiä aikatauluja ja mm. järjestetään vuosittain yhteinen yhteisvalinnan Hakijoiden ja huoltajien iltana.

Kuopion alueen urheiluakatemia toiminnassa on mukana kuusi toisen asteen ja kaksi korkea-asteen oppilaitosta. Yhteistyöstä on lisäksi sovittu Kuopion kaupungin perusopetuksen urheiluluokkien kanssa erillisellä sopimuksella. Toiminta rahoitetaan vuosittaisilla jäsenmaksuilla ja Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä vuosittaisella avustuksella. Tukimuodot valmentautumisen ja opiskelun yhteensovittamiseksi sekä asiantuntijapalveluiden tarjoaminen jatkuvat. Vuonna 2025 työskentelyn painopisteisiin on lisätty Savilahden alueen oppilaitosten ja muiden toimijoiden yhteistyön kehittäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Oppivelvollisuuslaki ja maksuton toinen aste

Oppivelvollisuuslaki astui voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus on lisännyt lukioissa annettavan tuen, ohjauksen ja neuvonnan määrää. Lisäksi oppivelvollisuusohjauksen henkilöstön työmäärä on lisääntynyt erityisesti TUVA-koulutuksen sekä maahanmuuttajien osalta. Nivelvaiheen koulutusta kehitetään yhteistyössä perusopetuksen, nuorisopalvelujen ja kansalaisopiston kanssa. Toisen asteen maksuttomuus on lisännyt lukioiden oppimateriaalikustannuksia ja myös henkilötyömäärää. Talouden tasapainotuksen yhteydessä myös oppimateriaalikustannuksia joudutaan tarkastelemaan kriittisesti.

Elokuussa 2025 astuu lukiolain muutoksen myötä voimaan muutoksia erityisen tuen osalta. Muutosten myötä opetussuunnitelmaa tullaan päivittämään ja lukioissa aletaan tehdä erityisen tuen päätöksiä. Lakimuutokset lisäävät työmäärää ja valtion myöntämän lisärahoituksen toivotaan kohdistettavan suoraan lukioille.

Oppimisympäristöt ja pedagoginen valmentaminen

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt mahdollistavat monipuolisten ja ajanmukaisten työskentelymenetelmien käyttämisen. Lukioiden opetus toteutuu pääsääntöisesti monimuotoisena kontaktiopetuksena. Kontaktiopetuksen rinnalla etä- ja verkko-opetus lisää opiskelijan mahdollisuuksia joustaviin opintoratkaisuihin ja laajentaa opetustarjontaa. Itsenäiset opintosuoritukset toteutetaan pääasiassa Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen kautta.

Käytössä olevien digitaalisten oppimisympäristöjen on tarkoitus tukea oppimisprosessia monipuolisesti. Ympäristöt antavat mahdollisuuden toteuttaa oppijalle itselleen sopivia oppimistyyliä, mikä mahdollistaa elinikäisen oppimisen taitojen omaksumisen opettajan ohjauksessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen toimintaa seurataan ja kehitetään opettajilta ja opiskelijoilta saatujen palautteiden perusteella. Kehittäminen voi kohdistua ympäristön valintaprosessiin, ympäristön ominaisuuksiin ja koulutustarpeiden täyttämiseen. Talouden tasapainottamisen myötä käytössä olevia sovelluksia tarkastellaan kriittisesti.

Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyö

Huhtikuussa 2025 järjestetään Kuopion lukioiden yhteinen TYKO-viikko (työelämä- ja korkeakouluviikko). TYKO-viikolla ovat mukana kaikki Kuopion lukiolaiset lukuun ottamatta aikuislukion opiskelijoita. Työelämä- ja korkeakouluviikko mahdollistaa työelämä- ja korkeakoulututustumisen kaikille lukiolaisille tasapuolisesti. Kaikkien Kuopion lukioiden 1. vuoden opiskelijat osallistuvat työelämäviikolle ja 2. vuoden (ja koulussa olevat 3. vuoden) opiskelijat korkeakouluviikolle. Viikon aikana ei ole tavallisia opintojakson oppitunteja, vaan TYKO-viikolla on oma lukujärjestys.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden työelämäviikon tavoitteena on kehittää opiskelijan työelämätaitoja ja tutustua työelämään joko itse valitsemallaan ja hakemallaan työpaikalla tai lukioiden tarjoamissa virtuaalitoteutuksissa. Innovaatiopäivien tarkoituksena on saada opiskelijat ideoimaan mahdollisimman innovatiivista liikeideaa ja sen suunnittelua. Toisen vuoden opiskelijoiden ja jatkavien abien korkeakouluviikolla opiskellaan viikon aikana yksi korkeakoulukurssin. Tavoitteena on tutustua korkeakoulussa opiskeluun ja lähemmin johonkin oppialaan. Kurseja on valittavissa Kuopion seudun korkeakouluista Itä-Suomen yliopisto (UEF), Savonia-ammattikorkeakoulu (Savonia-amk) ja Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak).

Kansainvälisyys

Kaupungin strategian mukaisesti kansainvälistyminen on yksi lukiokoulutuksen keskeisiä tavoitteita. Erasmus+ -akkreditointi mahdollistaa Kuopion kaupungin lukioiden kansainvälisen yhteistyön laajentamisen nykyisestäään. Tavoitteena on sekä ylläpitää nykyisiä kansainvälisiä verkostoja että luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Kuopion kaupungin lukiot ovat jo luoneet uusia verkostoja ja yhteistyöhankkeita akkreditoinnin mahdollistamien liikkuvuuksien aikana. Akkreditoinnin ensimmäisten vuosien aikana Kuopion kaupungin lukioille luodaan yhtenäisiä liikkuvuuksien toteuttamiskäytänteitä. Lukuvuonna 2024–2025 kansainvälisyyden laatukriteerien painopisteinä ovat työelämätaidot sekä kestävä tulevaisuus. Akkreditoinnin kautta järjestettyjen liikkuvuuksien lisäksi Kuopion

kaupungin lukioilla on erillisiä Erasmus+ -hankkeita sekä muita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Lisäksi kotikansainvälisyys on näkyvä osa lukioiden toimintaa.

Itä-Suomen kansainvälisyyskeskus NESTin toiminta jatkuu kaksivuotisilla sopimuksilla (2023–2025), ja mukana toiminnassa on 24 lukiota kolmen maakunnan alueelta. NEST-keskuksen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla sekä NEST-keskuksen hallinnoimien hankkeiden kautta tulevalla rahoitusosuudella.

Toiminnan laadun arviointi

Lukuvuoden 2024–2025 aikana otetaan käyttöön ja jalkautetaan kasvatus ja koulutuspoliittisen ohjelman toimintasuunnitelmaksi luotu Kuopion lukioiden yhteinen tulevaisuussuunnitelma 2030. Suunnitelma toimii pitkän ajan kehittämissasiakirjana lukioiden toiminnanohjauksessa ja laadunhallinnassa sekä verkostoratkaisun taustavisiona. Tavoitteena on tarkastella Kuopion lukiokoulutuksen verkostoratkaisuja tarveselvitystyöryhmässä, missä laaditaan suunnitelma lukioverkoston kehittymisestä vuoteen 2035 asti. Päätökset suunnitelmista tehdään vuoden 2025 aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2022 Lukiokoulutuksen laatustrategian, jonka tavoitteena on edistää lukiokoulutuksen laatu- ja toiminnan kehittämistä sekä luoda yhdensuuntaiset periaatteet laadunhallinnalle ja sen johtamiselle lukiokoulutuksessa vuoteen 2030 mennessä. Strategian linjausten tavoitteena on palvella kehittämistyötä sekä laadukasta oppimista. Lukiokoulutuksen laatustrategiassa on nimetty lukiokoulutuksen laatutekijät, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä saavutettava lukiokoulutus. Vuoden 2024 lopussa päättyneiden OPH:n laatuhankeiden kautta on käynnistynyt laatukäsikirjan tekeminen sekä hankeverkoston lukioiden (Kuopio, Jyväskylä, Lahti ja Hämeenlinna) yhteinen vertaisarviointi.

Opetuksen laatua arvioidaan opintojaksopalautteilla, lukiokohtaisilla kyselyillä sekä oppimistulosten arvioinneilla. Kuopion lukioiden yhteisillä laajoilla opiskelijakyselyillä arvioidaan mm. opetuksen laatua ja opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Tulokyselyyn vastaavat ensimmäisen, olokyselyyn toisen vuoden ja päättökyselyyn lukion päättävät opiskelijat. Kyselyjen sisältöä tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa osana lukioiden laatutyötä. Opiskelijat tekevät lisäksi valtakunnallisia kyselyjä, mm. TEAviisari ja kouluterveyskysely.

Kestävä talous

Talouden tasapainotus haastaa tulevien lukuvuosien suunnittelun, koska tasapainotuksen myötä opetustarjontaa täytyy vähentää tuntikehyksen leikkaamisen myötä. Opettajien virkojen ja määräaikaisten tehtävien täyttäminen toteutetaan kaupungin ohjeistuksen ja koko lukiotoimen kokonaisuuden arviointia ajatellen. Opettajien koulutuksiin ja muihin tapahtumiin osallistumista joudutaan tarkastelemaan kriittisesti.

Talouden tasapainottamisen toimenpiteet

Tasapainotustoimet, lukiokoulutus ja toinen aste	toimintatulot	toimintamenot
toimenpiteet yhteensä 1 000 €	0	791
Lukioiden tuntikehysleikkaus		305
Hankkeiden omavastuiden poistaminen		50
Maksullisten koulutusten ja matkakorvausten lopettaminen		20
Määräaikaaisista sijaisista luopuminen		130
Opetushenkilöstön työasemien elinkaarien lisääminen		54
Ei lakisääteisten sopimusten irtisanominen		20
Oppimateriaalin vaihtaminen edullisempaan		100
Edustuskulut ja tarjoilut		10
Istekin langattoman verkon supistaminen		20
Maksulliset opetuskäytön sovellukset		20
Kouluruokailun supistaminen		50
Lukiopaikkojen vähentäminen (musiikkilukio)		12

Lukioiden tuntikehysleikkaus: Leikataan lukuvuoden 2025-2026 opetustarjonnasta noin 90-100 opintojaksoa, jolla saadaan vuositasolla tavoitteen vaikutus.

Hankkeiden omavastuiden poistaminen: Vuoden 2024 lopussa ja kesällä 2025 päättyy useita hankkeita. Uusiin omarahoitteisiin hankkeisiin ei hakeuduta.

Maksullisten koulutukset, matkakorvaukset, edustuskulut ja tarjoilut: Osallistutaan vain työn toteuttamisen kannalta tärkeisiin koulutuksiin, suositaan etätapaamisia ja vähennetään edustuskuluja.

Määräaikaiset sijaiset: Tarkastellaan lyhyiden sijaisuuksien tarvetta kriittisesti. Lisää itsenäistä opiskelua.

Opetushenkilöstön työasemien elinkaarien lisääminen: Lisätään laitteiden elinkaarta 1-2 vuodella.

Ei lakisääteisten sopimusten irtisanominen: Tarkastellaan yhteistyösopimuksia.

Oppimateriaalin vaihtaminen edullisempaan: Neuvotellaan nykyisten kustantajien kanssa kustannustehokkaampia lisenssiratkaisuja.

Istekin langattoman verkon supistaminen: Langattoman verkon lähettimiä vaihdetaan halvempiin ja niitä pyritään vähentämään.

Maksulliset opetusvälineiden sovellukset: Tarkastellaan olemassa olevia sovelluksia kriittisesti ja samalla luovutaan vähällä käytöllä olevista sovelluksista. Lisäksi kartoitetaan kustannustehokkaampia ratkaisuja käytössä oleviin sovelluksiin.

Kouluruokailun supistaminen: Kartoitetaan tarkemmin ruokailijoiden määriä, jonka pohjalta tilattavan ruuan määrä tulee vähenemään.

Lukiopaikkojen vähentäminen (musiikkilukio): Kuopion lukioiden aloituspaikkamäärä vähenee 777 -> 770, koska Taidelukio Lumitin musiikkilinjan sisäänotto pienenee 7 opiskelijalla (52->45).

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja fyysistä aktiivisuutta erilaisin toiminnoin ja tapahtumin.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Koulutetaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan. Tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa yhteisen valistustyön merkeissä.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti. Järjestetään toimintaa yhdessä Meijän lukio -hankeen toimijoiden (hyvinvointivalmentajat ja nivelvaiheen opinto-ohjaajat) kanssa.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Lukio-opintojen alussa järjestetään ryhmäytystä sekä tiimijakso, jonka tavoitteena on mm. opiskelijoiden yhteistyön tiivistyminen. Järjestetään yhteisiä tapahtumia
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Osallistutaan valtakunnalliseen lukiokoulutuksen laadun arvioinnin kehittämiseen. Jalkautetaan laatuhankkeiden toimintaa.
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Lukioiden tiloja pyritään aktiivisesti vuokraamaan ulkopuolisille harrastusryhmille.

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyykskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutoseisyyssmittaukset	Mahdollistetaan uuden lukioiden opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämään eri tavoin.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Tutustutaan jatkokoulutusmahdollisuuksiin. Järjestetään työelämä ja korkeakouluviikko (TYKO viikko). Kehitetään kaksoistutkintoa.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kuopion lukiokoulutus osallistuu valtakunnallisiin ja alueellisiin verkostoihin ja kehittämistyöhön

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Palveluverkostoeselvityksen tulosten toimeenpaneminen.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksen tärkeydestä. Pyritään edelleen kehittämään kouluruokailua Servican kanssa.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten. Tarkastellaan käytössä olevia sovelluksia käyttäjälähtöisesti. Teetämme lukuvuosittain tulo-, olo- ja lähtökyselyt lukiolaisille.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Opiskelijoita kuullaan ja osallistetaan päätöksentekoon mm. opiskelijakuntien myötä.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät	
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Huomioidaan lapsiarviointi osana päätöksentekoa niin oppilaitos- kuin luottamuselintasolla.
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kuullaan henkilökuntaa ja harjoitetaan hyvää hallintoa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Tehdään kaupunkitasoista yhteistyötä mm. johtamisen ja rakenteiden kehittämiseksi.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla ja mahdollistamalla osallistuminen johtamiskoulutuksiin ja verkostotapaamisiin.</p> <p>Kehitetään uusien rehtorien perehdyttämistä.</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Mahdollistetaan opetushenkilöstön koulutuksiin osallistuminen talouden raamit huomioiden.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokeemusta	Työhyvinvointikysely	<p>Käsitellään työhyvinvointikyselyjen tuloksia yhdessä.</p> <p>Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain.</p> <p>Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa.</p> <p>Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja mentoroinnin avulla</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	<p>Kuullaan henkilöstöä.</p> <p>Tuetaan mahdollisuutta tehdä etätyötä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista.</p>
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Toteutetaan palveluverkkoselvityksessä esiin tulleet tarpeet.

Tunnusluvut

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
---------	---------	---------	-----------	--------------	--------------

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 536	2 596	2 596	2 540	2 540
Kahden tutkinnon koulutuksen opiskelijamäärä	210	279	279	300	300
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	68	68	68	62	62
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	50	50	50	52	52
Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	20	22	22	24	24
Ensisijaisten hakijoiden määrä / lukion aloituspaikat (%)	100	100	100	105	105
Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä (kpl)	3 234	3 248	3 248	3 200	3 100
Bruttokustannus € / opiskelija, kaikki vuosikurssit	7 995	9 439	4 704	9 570	9 397
Lukioiden tilojen määrä (m ²)	24 257	25 423	25 423	25 424	25 424
Tilojen määrä (m ² / opiskelija)	10	10	10	10	10